

S-0109 - YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE SEDASYON-AJİTASYON VE AĞRI DEĞERLENDİRMESİNDE KULLANILAN İKİ ÖLÇÜM ARACININ TÜRKÇE'YE UYARLANMASI: GEÇERLİLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI

Fatma Sılay1, Asiye Akyol2

1Bandırma Devlet Hastanesi, Hemşire

2Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Prof. Dr.

Bu tanımlayıcı ve metodolojik araştırma, yoğun bakım ünitelerinde sedasyon ve ajitasyonu değerlendirmede sık kullanılan Richmond Agitation-Sedation Skalası'nın (RASS), ağrıyı değerlendirmede ise kullanılan Face, Legs, Activity, Cry, Consolability Behavioral Skalası'nın (FLACC) Türkçe'ye uyarlanarak Türk toplumu için geçerlik ve güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma Balıkesir Devlet Hastanesi'nin Anestezi ve Reaminasyon Yoğun Bakım Ünitesi ile Nöroloji Yoğun Bakım Ünitesinde ve Bandırma Devlet Hastanesi'nin ise Genel Yoğun Bakım Ünitesinde Nisan 2014-Haziran 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, araştırmaya alınma ölçütlerine uyan mekanik ventilasyon desteğinde olup sedasyon ve analjezi uygulanan toplam 150 hasta oluşturmuştur. Araştırmanın verilerinin toplanmasında, sosyodemografik özellikler anket formu, Richmond Ajitasyon-Sedasyon Skalası, Amerikan Yoğun Bakım Hemşireler Birliğinin Sedasyon Değerlendirme Ölçeği, Glaskow Koma Skalası, Yüz, Bacaklar, Hareket, Ağlama, Avutabilme Davranışsal Skalası, Görsel Analog Skalası, Yüz İfadesi Skalası, Akut Fizyoloji ve Kronik Sağlık Değerlendirmesi-II kullanılmıştır. Richmond Ajitasyon Sedation Skalası (RASS) ve Face, Legs, Activity, Cry, Consolability (FLACC) Ölçeği'nin Türkçe'ye uygulanmasında; geçerlilik çalışmasında dil geçerliliği, kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği yöntemleri, güvenilirlik çalışmasında ise; iç tutarlılık yöntemleri kullanılmıştır.

Yoğun bakım hastalarının çoğunluğunu (%60) 65 yaş ve üzeri hastalar ile 55-64 yaş aralığında (%18,7); %62,7'sini erkek, %58,7'sini evli hastalar oluşturmaktadır. Araştırmada Richmond-Ajitasyon Sedasyon Skalası için elde edilen korelasyon katsayısı değerleri gözlemciler arasındaki uyumun birinci gün yüksek derecede ve önemli olduğunu ($r=,649$, $p<0,005$), ikinci ve üçüncü gün ise mükemmel düzeyde ve önemli olduğunu ($r=,949$, $p<0,001$; $r=1,000$, $p<0,001$) göstermektedir. Ayrıca, bu sonuç skalasının mekanik ventilasyon desteğinde olan hastalarda sedasyon ihtiyaç düzeyini belirlemede kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Araştırmada yüz, bacaklar, hareket, ağlama, avutabilme davranışsal skalası üç günlük toplam ortalama puan gözlemciler arası uyum korelasyon katsayısı değerlerinin yüz maddesinde mükemmel düzeyde ve önemli ($r=,977$, $p<0,001$) bacaklar maddesinde toplam ortalama değerinin yüksek düzeyde ve önemli ($r=,616$, $p<0,005$), hareket maddesinde mükemmel düzeyde ve önemli ($r=1,000$, $p<0,001$), ağlama maddesinde yüksek düzeyde ve önemli ($r=,780$, $p<0,005$), avutabilme maddesinin mükemmel düzeyde ve önemli ($r=1,000$, $p<0,001$) olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu sonuç skalasının mekanik ventilasyon desteğinde olan hastalarda ağrı düzeyini belirlemede kullanılacak güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Richmond Ajitasyon-Sedasyon Ölçeği (RASS) ve yüz, bacaklar, hareket, ağlama, avutabilme (FLACC) davranışsal skalası erişkin yoğun bakım hastalarında sedasyon kalitesini ve derinliğini ölçmede ve ağrı değerlendirmesinde geçerliliği ve güvenilirliği yüksek değerlendirme araçlarıdır.